

SÂU ĐỤC BỆ

1. Đặc điểm hình thái và tập quán sinh sống

a/ Trưởng thành

Bướm có màu vàng rom ngả nâu, cuối cánh có rìa nâu đậm, kích thước nhỏ hơn bướm sâu cuốn lá, cánh khi đậu có hình tam giác đều, đặc biệt khi đậu thì quay đầu hướng xuống đất, bướm thường đậu ở mặt dưới lá lúa. Bướm thường đẻ ban đêm.

b/ Trứng

Một con bướm có khả năng đẻ từ 20 – 50 trứng, trứng đẻ thành từng hàng hoặc thành cụm có màu trong xanh hơi ngả trắng, 6-8 ngày sau trứng nở thành sâu non.

c/ Sâu non

Sâu non màu trắng sáp, bò lên đọt lá cắn đứt lá đọt làm phao và mang phao cạp nhu mô lá hoặc đục thủng bẹ xuyên qua thân, sâu thường cắn phá lúc trời mát hoặc ban đêm.

Khác với sâu phao, thường phao của sâu đục bẹ dẹp gồm 2 mảnh lá ghép lại, một mảnh mới và 1 cũ, sâu thay phao mới đồng thời với việc lột xác.

Sâu non đủ sức dài khoảng 2cm, thân trắng sáp, mập mạp, đầu nâu cứng. Thời gian sâu khoảng 15 ngày.

d/ Nhộng

Khi sâu đủ tuổi, chúng nhả tơ dán chặt một đầu phao vào bẹ gốc lúa (ngay cả trong điều kiện ngập nước) và hoá nhộng. Thời gian nhộng khoảng 10 ngày.

Vòng đời sâu đục bẹ từ 35 – 40 ngày.

2. Cách gây hại

Sâu đục bẹ gây hại bằng cách cắn đứt lá đọt làm phao và mang phao đi cạp nhu mô lá hoặc đục thủng bẹ xuyên qua thân cây lúa.

Triệu chứng thường thấy nhất là cây lúa bị lùn, kém phát triển, lá lúa bị cắn đứt đọt, phiến lá rách tưa ra, đọt lúa bị vàng (dễ lầm với sâu đục thân). Trường hợp bị nặng thì bẹ lá bị thủng nhiều chỗ, gốc lúa bị úng thối, mềm nhũn, nhổ lên thấy rễ bị thối đen làm cho lúa bị lùn từng vùng hay từng vạt lớn.

3. Điều kiện phát sinh và phát triển

Giống như sâu phao thường sâu đục bẹ phát triển trong điều kiện ngập nước, lúa ở giai đoạn đẻ nhánh đến trượng khởi sơ khởi. Tuy nhiên trong thực tế khi mực nước ruộng thấp khoảng 2- 3 cm vẫn bị sâu tấn công nhất là khu vực giữa ruộng. Lúa cấy dễ bị tấn công và đặc biệt là những nơi lúa cấy đậm.

4. Biện pháp phòng trừ

- Cần bón phân chăm sóc cho cây lúa khoẻ để bù đắp những thiệt hại do sâu gây ra và không nên giữ nước liên tục trong ruộng.

- Rút cạn nước trong vài ngày sẽ làm hạn chế sự gây hại của sâu.

- Nếu mật số sâu cao và không chủ động nước thì có thể dùng một trong các loại thuốc sau:

+ *Quiafos 25EC* : 1- 1.2 lít/ ha.

+ *Alphacua 10EC* : 0.3- 0.4 lít/ ha.

Chú ý: Nên xử lý khi sâu tuổi nhỏ sẽ có hiệu quả cao hơn và nên giữ mực nước trong ruộng 3 – 5 cm khi xử lý các loại thuốc hạt.